

Tipográfia

Beszélgetés Veress Tamás
grafikussal

a XXI. században

Veress Tamás iparművész 1967-ben született Budapesten. Huszonöt évesen szerzett diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskola alkalmazott grafika-tipográfia szakán. Jelenleg az Art Force Design és Kommunikációs Kft. ügyvezetője és vezető tervezője. Tervez emblémákat, csomagolásokat, munkáival nap mint nap gyógyszertárakban, közértekben és hasonló helyeken találkozhat a járókelő. Az ő keze munkáját dicséri az első Pannon GSM logó, de ő tervezte át a Béres Rt. régi emblémáját, vagy a Maggi kék csibéjét csakúgy, mint az Actival termékeket és a Biopon termékcsaládot. Munka mellett, szabadidejében számítógéppel alkot betűkompozíciókból képeket. Munkáin egyszerre több áttetsző réteg fedezhető fel, amelyben mindig ott rejlik a betűkből formálódó ember. Képeinek időszzerűsége abban nyilvánul meg, hogy jelzik, a tudás a létezés egyik legfőbb pillére. Az információ embert formáló betűkbe csomósodik, a mögötte montázsszerűen áttűnő rétegek pedig kifejezik létünk többértelműségét. Szövevényes, erőt sugárzó képei hangsúlyozzák a tudás hatalmának jelentőségét. És ha ez a tudás a művészi képességekkel párosul, létrejöhet egy valódi „Art Force”, emblémájában papírrépülővel, világgépének középpontjában pedig az emberrel.

– Hogyan választotta a képzőművészetet belől éppen ezt a területet?

– Tanulmányaim megkezdése óta a mai napig betűkkel, képekkel dolgozom. Az útkeresés időszaka, különféle vegyes technikák kipróbálása után kézenfekvő volt, hogy alkotói elképzeléseimet is betűk segítségével valósíthatom meg maradéktalanul. Napi feladataim mellett esetenként szakítottam időt autonóm elképzeléseim megvalósítására. Nincs két éve, hogy egy interjú során beszéltem tervezői munkámról és mellesleg megjegyeztem, ha időm engedné, gyakrabban készítenék önálló grafikai, tipográfiai alkotásokat. Visszaolvasva döbbsentem rá: nincs menetegetőzés, nincs elodázás, csinálni kell. Ezóta tart az intenzív alkotás folyamata.

– Milyen élményeket tart meghatározónak egyéni stílusa formálódása, pályája alakulása tekintetében?

– 17 évesen lettem tanítványa Fischer Ernő festőművésznek. Tanári, művészi, emberi, értékeit, intelmeit mai napig őrzöm, gondolom ez már így is marad. Eredetileg képzőművészeti iskolába készültem. A sors hozta, hogy az Iparművészeti Főiskolára vettem fel. Tanárain közül megem-

líteném Baska József festőművészt, Virágvölgyi Péter tipográfusművészt, a tanszék vezetőjét, Molnár Gyula és Pálfi György grafikusművészeket. Ki-ki a maga alkata és vérmérséklete szerint alakított engem. Idővel jöttem rá, hogy mindkét területnek – a képző- és iparművészetnek is – közös az alapja, bennem pedig egyszerre van jelen az alkalmazott, iparos hozzáállás, illetve az önálló alkotói igény. E kettőt próbálom felváltva vagy együtt kihasználni, időben összeegyeztetni.

– Szülei szintén művészek, édesapja iparművész, édesanyja divattervező. Hogyan hatott ez művészi identitása alakulására?

– Természetesen meghatározó volt az otthoni légkör. Bejártam a Magyar Divat Intézetbe és a Kőbányai Porcelángyárba is. Édesapám nagyon korán elkezdett rajzolni tanítani engem. Figyelmem aztán hosz-

szú évekre a sport felé fordult, de a gimnázium végén már művészeti iskolába mentem volna szívesen. Szüleim nagyon örültek döntésemnek, mindenben lelkesen támogattak. Ma két gyermek apjaként érzem igazán, mit jelenthetett számukra az, hogy fiuk hasonló pályára készül. Édesapám ma is aktív alkotó ember, mindig kikérjük egymás véleményét munkáinkról. Kisplasztikáival rendszeresen szerepel kiállításokon, közösen is állítottunk már ki.

– Vannak-e a pályán példaképei?

– Gimnazista éveim alatt, egy véletlen folytán került kezembe egy Szalay Lajosról szóló könyv. Drámai hatást váltottak ki belőlem érzékeny tusrajzai. Mint az lelkes rajongóknál gyakran előfordul, alig tudtam elszakadni stílusától. Hasonlóan nagy lelki rokonságot éreztem Kondor Béla iránt is. Munkáit, tanulmányrajzait látva határoztam el, mindenképpen meg kell tanulnom tisztességesen rajzolni. Szintén példaképemnek jelölném Francis Bacon festőművészt. Erőteljes munkáinak mindenkor az ember a középpontja. Ez velem kapcsolatban is igaz.

– Hogyan egyeztethető össze egy design cég munkája és az egyéni alkotói lét?

– A cég biztosítja a megélhetést, munka után készített betűkompozícióim pedig az életben maradáshoz. Az utóbbi varázsa éppen az, hogy életre hívásukhoz semmilyen világi érdek nem fűződik, ha helyettük például kutyát sétáltatnék, vagy focimeccsre járnék, akkor ez senkinek fel sem tűnne. Ez a tudat szinte felvillanyoz, alkotásra készítenek. Nehéz ezt a helyzetet megmagyarázni, talán ellentmondásossága maga a mozgatórugó. Létrehozott munkáim ugyanakkor biztonsággérzettel töltenek el, bizonyítékai, igazolásai emberi létezésnek. Keves dolog tudja kijelölni ezt a biztos pontot. Meg kell hát becsülnöm és az alkalmazott területen szerzett tapasztalatokkal gazdagítva kell képességeimet kamatoztatnom. A „kell” szót nem véletlenül hangsúlyoztam ki. Azt hiszem, az ember élete során rengeteg döntést hozhat. Az alkotó ember, munkájával kapcsolatban nincs döntési helyzetben. Azt egyszerűen csak végeznie kell.

– Hogyan, milyen módon találkozik a közönséggel, milyen műveinek visszhangja?

– Szakmai elismertségemre természetesen nagyon büszke vagyok. Két Arany rajzszög-díjmal jelzi, hogy a tervezői szakma szerint jó úton járok. Mivel legújabb önálló munkáim még nincsenek kiállítható állapotban, ezek visszhangjáról még nem tudok nyilatkozni. Őszel nyílik Mezőtúron közös kiállításom édesapámmal. Előző két közös bemutatkozásunk pozitív fogadtatásra lelt, részesei vagyunk a május 22-től az Erkel Művelődési Házban megnyitott Budakeszi rajzol című csoportos kiállításnak is. Régóta érleltem már az itt látható képeim technikáját, csak nem volt mire felhasználnom. Betűkből, tökéletesre csiszolt kövekből építkezem. Tipográfiai kísérlet vagy hagyományos táblakép? - magam sem tudom. Szigorúan komponálok, véletlennek nincs helye munkáimban. Legfeljebb a belső törvényszerűségek sietnek segítségemre. A szerkezet mindig lenyűgöz, hát engedem másoknak is meglátni. Lassú szemlélődő alkat vagyok. Amit egy-egy élethelyzetből, szakaszából leszűrök, mindig állóképek formájában raktározom. E belső képek információtartalma nagyon magas. Talán tényleg egymásra szerveződnek, visszakerekeshetően, áttetszőségük nélkül fogva egymást módosítva, gazdagítva. Már nem is próbálok önarckép helyett más témát választani, sosem ment.

Galgóczy Zsuzsa

